

## ***Bài 5 - tiết 23: THƯỜNG THỨC PHÒNG TRÁNH***

### **MỘT SỐ LOẠI BOM, ĐẠN VÀ THIÊN TAI**

#### **I/ MỤC TIÊU:**

##### **1. Kiến thức:**

Hiểu được đặc điểm và tác hại của một số loại bom, đạn.

##### **2. Kỹ năng:**

Biết cách phòng tránh thông thường đối với một số loại bom đạn.

##### **3. Thái độ :**

- Có ý thức tham gia tuyên truyền, vận động và thực hiện chính sách quốc phòng và an ninh, các biện pháp phòng tránh bom đạn phù hợp với khả năng thực tế của từng địa phương.

- Xác định thái độ và trách nhiệm của thanh niên, HS trong phòng tránh bom, đạn và thiên tai, bảo vệ đời sống bình yên ở khu dân cư.

#### **II/ CHUẨN BỊ:**

##### **1. Đối với giáo viên:**

- Nghiên cứu bài 5 – SGK.
- Giáo án với nội dung và phương pháp đổi mới phát huy tính tích cực của HS.
- Chuẩn bị tranh ảnh một số loại tên lửa hành trình, bom GBU, BLU, máy bay F22, đạn pháo, nạn nhân nhiễm độc hoặc di chứng chất độc màu da cam (dioxin), bảng tóm tắt về đặc điểm gây hại của bom, đạn.
- Tranh vẽ các loại khí tài chế sẵn.

##### **2. Đối với học sinh:**

- Tranh ảnh về các nạn nhân bị nhiễm chất độc chất độc màu da cam.
- Chuẩn bị đầy đủ những nội dung theo yêu cầu bài học.

#### **III/ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:**

##### **1. Ổn định tình hình lớp: 2 phút**

- Xác định phòng học, ổn định lớp, kiểm tra sĩ số, trang phục, sắp đặt vật chất, báo cáo cấp trên (nếu có).
- Tập trung lắng nghe giảng bài, ghi chép đầy đủ nội dung bài học, tích cực phát biểu xây dựng bài học.

##### **2. Giảng bài mới:**

- **Giới thiệu bài:** Trong các cuộc chiến tranh xâm lược và chống phá Việt Nam, kẻ địch đã dùng nhiều loại bom, đạn để đánh phá ta huỷ diệt sự sống của ta, gây cho nhân dân ta những thiệt hại vô cùng to lớn về người và của. Hơn thế nữa là huỷ diệt môi trường, để lại di chứng của chiến tranh cho các thế hệ kế tiếp. Ngày nay, nguy cơ của các cuộc chiến tranh trên thế giới chưa mất đi; vì vậy việc tìm hiểu để nắm được tác hại và tính năng cơ bản của một số bom, đạn từ đó có biện pháp phòng tránh tích cực là hết sức cần thiết đối với mỗi chúng ta.

- Tên bài: ***Thường thức phòng tránh một số loại bom, đạn và thiên tai.***

- Tiến trình bài dạy:

| Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Thời gian | Phương pháp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Vật chất                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>I. BOM ĐẠN VÀ CÁCH PHÒNG TRÁNH:</b></p> <p><b>1. Đặc điểm, tác hại của một số loại bom đạn:</b></p> <p>a) <i>Tên lửa hành trình (Tomahawk):</i></p> <p>- Đây là các loại tên lửa được phóng đi từ trên đất liền, trên tàu nổi, tàu ngầm hoặc trên máy bay, được điều khiển bằng nhiều phương pháp, theo chương trình tính sẵn đến mục tiêu đã định.</p> <p>- Dùng để đánh các mục tiêu cố định như nhà ga, nhà máy điện, cầu lớn, cơ quan lãnh đạo, chỉ huy, các thành phố lớn, nơi tập trung đông dân cư.</p> <p>b) <i>Bom có điều khiển:</i></p> <p>Là các loại bom thường dùng trước đây, nhưng chúng được lắp thêm bộ phận điều khiển có khả năng bám mục tiêu và điều khiển quỹ đạo bay để diệt mục tiêu với độ chính xác cao, sai số trúng đích 5-10m, dưới đây là đặc điểm gây hại của một số loại bom đạn thường dùng:</p> <p>- Bom CBU-24: Là loại bom chùm dạng caxet rải bom bi dạng quả ỏi (BLU-26) để sát thương, bom mẹ chứa 200 bom con nổ trên không rải bom con xuống mục tiêu, bom con có thể nổ ngay hoặc nổ chậm khi nổ tạo thành hình phễu đường kính 0,2 – 0,3m, sâu 0,2m bán kính sát thương 10m.</p> <p>- Bom CBU-55: Bom CBU-55(còn gọi là bom phát quang): Là loại bom chùm dạng caxet, kiểu nổ xon khí chứa 3 bom con BLU -73. Khi nổ văng, oxit etylen thành các đám mây</p> | 20 phút   | <p><b>1. Đối với giáo viên:</b></p> <p>- Giáo viên dẫn dắt: Vũ khí là công cụ chiến đấu cực kỳ quan trọng trong đấu tranh vũ trang. Sự ra đời và quá trình phát triển của vũ khí gắn liền với sự phát triển của khoa học kỹ thuật và trình độ công nghệ của mỗi quốc gia. Thời kỳ sơ khai của vũ khí là là gươm giáo, sau đến cung nỏ, tiếp là máy bắn đá. Đến thế kỉ thứ 10 khi thuốc súng được nghiên cứu chế tạo đã đánh</p> | <p>- Phòng học đảm bảo để học tập.</p> <p>- Tranh ảnh, que chỉ, trang phục, tài liệu của học sinh.</p> |

| Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Thời gian | Phương pháp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Vật chất |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>xon khí có đường kính 15-17m, dày 2,5- 3m được kích nổ ở độ cao 1m, bán kính sát thương 50m. dùng để phát quang cây cối dọn bãi đổ bộ cho máy bay lên thẳng, hoặc dùng để gây tâm lý hoang mang cho đối phương bởi uy lực hủy diệt của chúng. Cùng họ với bom CBU -25 có bom BLU -82 được điều khiển bằng radar.</p> <p>- Bom GBU-17: Bom xuyên tự dẫn bằng Lade bán chủ động có đầu nổ kép kiểu lõm và phá dùng để đánh các công trình kiên cố như hầm ngầm, bê tông. Khi trúng mục tiêu, lượng nổ lõm tạo lỗ sâu để bom chui vào, sau đó ngòi nổ chậm hoạt động, kích nổ bom, được Mỹ sử dụng trong chiến tranh Vùng Vịnh (1990- 1991) Nam Tư (1999).</p> <p>- Bom GBU-29/30/30/32/15JDAM: Là loại bom tiến công trực tiếp vào các mục tiêu kiên cố như cầu cống, sân bay, đài phát thanh, truyền hình.</p> <p>- Bom hoá học: Là loại bom chứa các loại khí độc chủ yếu để sát thương sinh lực đối phương, kích thích chảy nước mắt, rất bỏng, ho, ngứa ngáy gây suy nhược thần kinh, chóng mặt nôn.</p> <p>- Bom cháy: Bom cháy: Sử dụng chất cháy (hỗn hợp Nhôm, Phốt Pho, Na pan hoặc các chất dễ cháy như : xăng, dầu hoá, Benzen, Toluen...) dưới dạng keo hoặc bột, là phương tiện sát thương sinh lực đối phương.</p> <p>- Bom mềm: Bom chuyên dùng để đánh phá mạng lưới điện của đối phương, không sát thương sinh lực. Khi nổ tung ra không gian, hàng trăm ngàn sợi graphit bám vào dây điện gây đoạn mạch điện, phá hỏng các thiết bị và hệ thống điện.</p> <p>- Bom điện từ: Bom chuyên dùng đánh phá các thiết bị điện tử. Khi nổ tạo ra trường điện từ cường độ lớn trong thời gian rất ngắn tác động vào các linh kiện vi mạch, bán dẫn, của các thiết bị điện phá huỷ các khí tài vô tuyến điện tử, máy tính, thiết bị quang điện, truyền hình.</p> | 15 phút   | <p>dấu cuộc cách mạng về KTQS.</p> <p>Sự phát triển của Vũ khí - Dạn được theo 3 hướng chính:</p> <p>+ Tăng tầm bắn: (khoảng cách từ mục tiêu đến người bắn);</p> <p>+ Tăng độ chính xác bắn (bắn trúng, chụm);</p> <p>+ Tăng tác dụng hủy diệt.</p> <p>Quá trình phát triển của Vũ khí có thể chia thành 3 giai đoạn:</p> <p>+ Vũ khí cổ điển;</p> <p>+ Vũ khí thông thường;</p> <p>+ Vũ khí công nghệ cao.</p> <p>- H: Vũ khí công nghệ cao là gì?</p> <p>+ Là những vũ khí được nghiên cứu thiết kế chế tạo dựa trên những thành tựu của cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật và công nghệ</p> |          |

| Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Thời gian | Phương pháp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Vật chất |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>- Bom từ trường: Bom Từ trường: MK-82 (500 bảng), 117 (750 bảng) dùng để đánh phá giao thông. Khi có sắt thép đi qua, ngòi nổ cảm nhận tạo tín hiệu điện gây nổ. Thời gian mìn bảo hiểm từ 15 phút đến vài tháng, có thể tự huỷ 6 - 8 tháng.</p> <p><b>2. Một số biện pháp phòng tránh thông thường:</b></p> <p><i>a) Tổ chức trinh sát, thông báo, báo động:</i></p> <p>- Mục đích là nhằm phát hiện các hoạt động đánh phá của máy bay địch để kịp thời thông báo, báo động cho nhân dân phòng tránh.</p> <p>- Tín hiệu báo động được phát bằng còi ù, loa truyền thanh, trên vô tuyến hình và các phương tiện thông tin đại chúng khác, kết hợp với các phương tiện thô sơ như trống mõ, kèn... Do ban chỉ đạo công tác phòng không nhân dân ở từng khu vực đảm nhiệm.</p> <p><i>b) Ngụy trang, giữ bí mật chống trinh sát của địch:</i></p> <p>- Nêu cao tinh thần cảnh giác, giữ bí mật mục tiêu và các khu sơ tán.</p> <p>- Ngụy trang kết hợp nghi binh đánh lừa không để lộ mục tiêu, chống trinh sát của địch.</p> <p>- Thực hiện nghiêm các qui định về phòng gian, giữ bí mật do ban chỉ đạo công tác phòng không nhân dân qui định.</p> <p><i>c) Làm hầm hố phòng tránh:</i></p> <p>- Để phòng tránh tác hại của bom đạn địch thì tùy theo tình hình cụ thể, Ban chỉ đạo công tác phòng không nhân dân ở từng địa phương tổ chức triển khai đào hầm hố, giao thông hào, đắp tường chắn cho lớp học, nhà xưởng, bệnh viện, ở từng gia đình, trên đường đi, nơi công cộng, nơi làm việc học tập và công tác.</p> <p>- Khi có báo động, mọi người không có nhiệm vụ cần nhanh chóng xuống hầm trú ẩn ở nơi gần nhất, một cách trật tự, không hoảng loạn, chạy đi chạy lại dễ làm lộ mục tiêu, tránh nhiều người trong một gia đình trú cùng một chỗ.</p> |           | <p>hiện đại, có sự nhảy vọt về chất lượng và tính năng chiến - kĩ thuật, có ảnh hưởng rất lớn đến nghệ thuật quân sự, thậm chí tới tính chất của chiến tranh và nhiều lĩnh vực khác.</p> <p>- Nêu đặc điểm, tác hại của một số loại bom, đạn.</p> <p>- Nêu và phân tích, làm rõ các biện pháp phòng tránh và liên hệ vận dụng đối với các hoạt động của địa phương khi có tình huống xảy ra.</p> <p><b>2. Đối với học sinh:</b></p> <p>Lắng nghe, ghi chép, trả lời, các học sinh khác nghe, bổ sung ...</p> |          |

| Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Thời gian | Phương pháp | Vật chất |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|----------|
| <p>- Khi không kịp xuống hầm phải lợi dụng địa hình, địa vật, như bờ ruộng, gốc cây, mô đất, rãnh nước; khi nghe bom rít phải che tay dưới ngực, miệng hơi há để giảm bớt sức ép của bom đạn.</p> <p><i>d) Sơ tán, phân tán các nơi tập trung đông dân cư, các khu công nghiệp, khu chế xuất, tránh tụ họp đông người:</i></p> <p>Nhằm giảm bớt tới mức thấp nhất thiệt hại do bom đạn địch gây ra, đây là công việc vô cùng khó khăn và phức tạp, ảnh hưởng rất lớn đến sản xuất và đời sống của nhân dân. Vì vậy mọi người phải khắc phục khó khăn, tích cực tự giác tham gia, cũng như tuyên truyền vận động nhân dân thực hành sơ tán theo qui định của chính quyền địa phương.</p> <p><i>e) Đánh trả:</i></p> <p>Việc đánh trả tiền công bằng đường không của địch là góp phần rất lớn trong phòng tránh bom, đạn và do lực lượng vũ trang đảm nhiệm. Để duy trì cho lực lượng chiến đấu được liên tục lâu dài, công tác bảo đảm, phục vụ chiến đấu phải được toàn dân tham gia, tùy theo khả năng và điều kiện của mỗi người.</p> <p><i>g) Khắc phục hậu quả:</i></p> <p>- Tổ chức cứu thương: Từng gia đình, cá nhân tự cứu là chính, nhanh chóng báo cho các đội cấp cứu biết để nhanh chóng đưa người bị nạn đến nơi an toàn.</p> <p>- Tổ chức lực lượng cứu sập, cứu hoả, cứu hộ trên sông: khi có sự cố (sập hầm, cháy nhà....) nhanh chóng báo cho đội chuyên trách biết. Trong khi chờ đợi phải tìm cách cứu người trước, tổ chức đào bới tìm kiếm người bị nạn, cách li khu vực cháy, không cho lan rộng, dùng đất cát lấp những mảnh bom cháy dở...</p> <p>- Đối với bom Na pan: Dùng đất cát hoặc bao tải, chăn chiếu nhúng nước trùm lên đám cháy. Nếu đám cháy nhỏ thì dùng cành cây tươi để dập tắt. Nếu Na pan đang cháy bám lên</p> |           |             |          |

| Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Thời gian | Phương pháp | Vật chất |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|----------|
| <p>quần áo, da người thì dùng chăn màn nhúng nước trùm lên chỗ bị cháy hoặc có thể nhanh chóng cởi bỏ quần áo.</p> <p>- Đối với bom Phốt pho: Phốt pho là chất độc, vì vậy khi chữa cháy cần phải chuẩn bị dụng cụ phòng độc như găng tay, khẩu trang, dùng nước với lượng lớn để dập tắt hoặc dùng xẻng xúc các mảnh Phốt pho đang cháy dờ đổ vào hố, vũng nước. Nếu không may bị dính vào người phải bình tĩnh dùng que quần bông, hoặc vải gạt nhẹ ra không được xiết mạnh, làm cho Phốt Phô ngấm sâu vào cơ thể. Có thể thấm vết bỏng bằng dung dịch phenol xanh (sun phát đồng) tỉ lệ 2%, sau đó đến bệnh viện hoặc trạm xá gần nhất.</p> <p>- Chôn cất người chết, phòng chống dịch bệnh, làm vệ sinh môi trường, giúp đỡ gia đình có người bị nạn, ổn định đời sống.</p> <p>- Khôi phục sản xuất, sinh hoạt bình thường.</p> <p><b>* <i>Cần lưu ý:</i></b> Hiện nay trên đất nước ta tuy không có chiến tranh nhưng bom đạn dịch vẫn còn sót lại trong lòng đất ở nhiều nơi. Vì vậy khi phát hiện phải giữ nguyên hiện trường, đánh dấu bằng phương tiện giản đơn (cành cây, gạch đá) và báo cáo ngay với người có trách nhiệm để xử lý, tuyệt đối không làm thay đổi vị trí, cũng như tự động xử lý.</p> |           |             |          |

#### Kiểm tra, đánh giá: (5 phút)

- Nội dung: **Một số biện pháp phòng tránh bom đạn thông thường?**
- Tổ chức và phương pháp:
  - + Kiểm tra theo đối tượng học sinh: Trung bình – Khá – Giỏi.
  - + Giáo viên nêu câu hỏi - Học sinh trả lời.
- Những quy định: Tùy thuộc vào khả năng hiểu bài của học sinh.

#### IV/ KẾT THÚC GIẢNG BÀI: (3 phút)

- Củng cố, dặn dò
- Nhận xét buổi học.
- Kiểm tra vật chất, học cụ.

**V/ RÚT KINH NGHIỆM VÀ BỔ SUNG:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....